

Modele de înțelegere a sportivului

Tipuri de suport parental

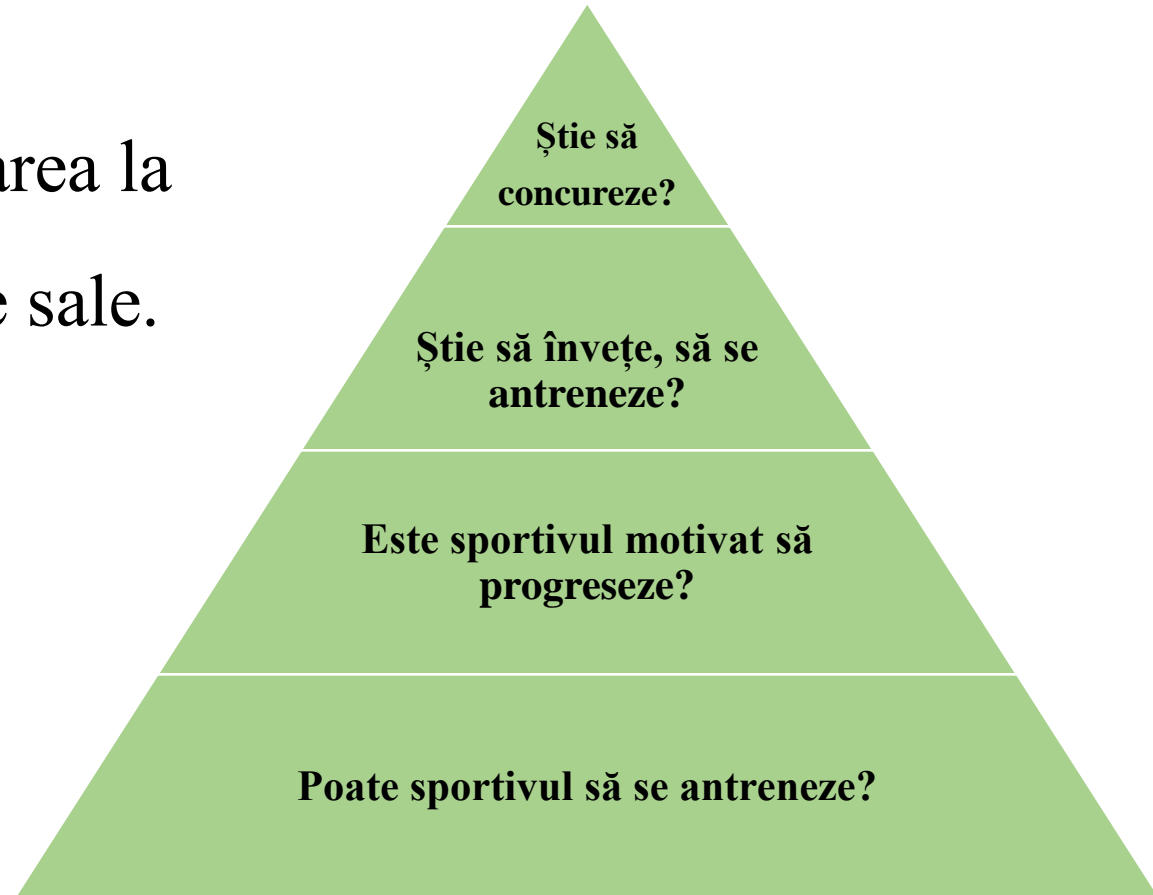
Adrian Moldovan, consilier sportiv
Octombrie 2024

Cuprins:

- Trei modele de înțelegere a sportivului
- Motivația sportivului
- Tipuri de suport parental

1. Modelul lui Pep Marí

Înțelegerea sportivului prin raportarea la personalitatea sportivă și abilitățile sale.

Pep Mari (2011)

2. Modelul ecologic al lui Bronfenbrenner

Atitudinile și comportamentele sportivului se dezvoltă într-o strânsă legătură cu mediul familial, grupul de prieteni (mai ales în adolescență), mediul sportiv și școlar, precum și influența culturii din care face parte.

„Mama mea m-a constrâns. Eu voiam să joc softball cu prietenii mei.”

Gabrielle Thomas, Campioană Olimpică la 200 m, vorbind despre rolul mamei (în adolescență) în motivarea ei pentru a continua atletismul.

3. Modelul lui Wylleman and Lavelle (2004) Sportivul văzut ca „tot”

Cazul lui Lamine Yamal, participant la Euro 2024 (Germania), la vârsta de 16 ani, surprinde ideea de sportiv ca „tot”. Mai în glumă, mai în serios, se discuta în mass media despre o lege din Germania care viza orele de muncă (el fiind profesionist, deci plătit) ale minorilor. Așadar, deși sportiv în lotul Spaniei, era văzut, conform legii, ca un copil. Ba mai mult, el însuși relata cum, pe parcursul turneului, a avut teme de făcut. Așadar, nu vorbim doar despre rolul de sportiv profesionist, ci și despre ipostaza de copil și de elev, fiecare cu solicitările lor.

Motivația sportivului

Factori sociali care influențează motivația

- succesul și eșecul
- competiția și cooperarea
- comportamentul antrenorului

Factori psihologici care influențează motivația

- competența
- autonomia
- apartenența

Tipuri de suport parental și efectele asupra evoluției sportive a copilului

Părinți neimplicați

Nu sunt preocupați de talentul copilului

Părinți moderat implicați

Echilibru între ghidare și autonomia copilului

Părinți supraimplicați

Tendința de a proiecta propria viață în succesul copilului

Comportamentele de sprijin

Sunt asociate cu **plăcerea** de a face sport și entuziasmul copilului, independență și cunoașterea propriilor abilități sportive

Comportamentele de presiune

Sunt asociate cu **nemulțumirea** copilului, anxietate, motivație scăzută și perceperea unui mediu amenințător

Comportamentele de sprijin

- Aprobare, laudă și înțelegere, suport material (afectiv + material)
- Echilibru între ghidare parentală și independența copilului

Comportamentele de presiune

- Vise de faimă, sportul ca investiție în viitor
- Invadarea „teritoriului” antrenorului
- Concentrare pe victorie și mai puțin pe proces, sănătate și plăcere
- Copilul simte că e controlat și că **așteptările părintelui sunt de neatins**

„Părinții mei au fost neobosiți cât timp am făcut sport. Mi-au oferit șansa de a încerca diferite sporturi și mi-au cumpărat tot echipamentul de care am avut nevoie. Erau mereu preocupați dacă mănânc sau dorm suficient...acum îmi dau seama că mi-au oferit cele mai bune conditii posibile, pentru a fi calm și apt de antrenament și competiție”
(Bărbat înalt performant)

„Mama mea era mereu acolo...nu doar la meciurile oficiale, dar și la majoritatea antrenamentelor. Uneori îmi era greu să o văd acolo pentru că aveam impresia că mă judecă...”
(Jucătoare mai puțin performantă)

„Părinții mei nu au fost niciodată prea mult implicați...veneau la meciurile mele doar când îi invitam eu. Cu toate astea, erau mereu atenți și doreau să afle cum mă descurc...ca și cum nu erau prezenți fizic, dar erau mereu prezenți în fundal”
(Bărbat înalt performant)

„Părinții mei nu s-au opus cu nimic când a fost vorba despre volei. Tot ce îmi doresc este să mă vadă fericită practicând acest sport. M-au încurajat mereu să dau ce e mai bun și m-au sprijinit atât în momentele bune cât și în momentele grele”
(Femeie înalt performantă)